

Landelijke vlinderdag 2007

De landelijke dag 2006 werd druk bezocht. Reden om voor 2007 weer de grote schouwburgzaal van de Reehorst als ontmoetingsplaats te reserveren. De dag vindt plaats op 24 maart. (Vanaf 2008 gaan we overigens weer terug naar de vertrouwde tweede zaterdag van maart!) Zoals altijd is er weer een thema dat als een rode draad door de lezingen loopt. Dit jaar is gekozen voor 'Waarnemingen, wat en hoe?' Dit onderwerp biedt volop ruimte aan lezingen over (al dan niet bedreigde) dagvlindersoorten met fraaie dia's.

Uiteraard zijn er ook weer schitterende vlinder- en libellenfilms te zien. Tijdens de ruime pauzes bent u in de gelegenheid om de informatiestands te bezoeken en om uw natuurboekenverzameling weer aan te vullen bij de gespecialiseerde boekenverkopers en bij De Vlinderstichting. Maar bovenal is het dé gelegenheid om met honderden andere vlinder- en libellenliefhebbers te genieten van boeiende verhalen en kleurrijke beelden. Een mooie start van het nieuwe vlinder- en libellenseizoen.

U kunt zich nu al aanmelden via de bon in dit blad. Tot ziens op de landelijke dag!

Landelijke Vlinderdag

24 maart 2006, 10.00 - 16.00 uur

Reehorst te Ede

Toegang: € 8,-

Lunch: € 11,-

Gezocht: kandidaten voor de Gouden Vlinder

Een groot aantal vrijwilligers levert een bijdrage aan ons natuurbeschermingswerk. Wij zijn op zoek naar mensen of organisaties die zich hierbij onderscheiden door hun uitzonderlijke inzet voor de vlinders. Wie weet, komen zij in aanmerking voor een Gouden Vlinder. De aanvragen worden beoordeeld op grond van de volgende criteria:

1. Er moet een daadwerkelijke bijdrage geleverd worden aan de bescherming van vlinders.
2. De verdiensten van de persoon of organisatie moeten een uitstraling hebben, zowel in de eigen kring als naar buiten toe.
3. De prestatie moet gedurende langere tijd worden geleverd en kwalitatief goed zijn.
4. De verworven kennis moet actief worden uitgedragen.

Kent u een persoon of een organisatie die aan al deze criteria voldoet, zend dan uw gemotiveerde kandidaatstelling uiterlijk 31 december 2006 naar De Vlinderstichting t.a.v. Liesbeth van Agt, Postbus 506, 6700 AM Wageningen. U kunt ook een mail sturen naar liesbeth.vanagt@vlinderstichting.nl. De kandidaatstellingen worden beoordeeld door de Gouden Vlinder-commissie: Henkjan Kievit, Jan-Willem Sneep en Kars Veling. De uitreiking is op 24 maart 2007 tijdens de Landelijke Dag.

Minister Veerman bij uitreiking eerste exemplaar atlas

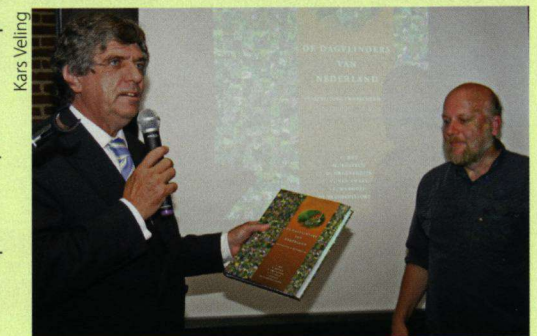
Eind augustus was het eindelijk zover: de langverwachte nieuwe dagvlinderatlas rolde van de pers. Onder grote belangstelling overhandigde Theo Verstraël op 6 september jl. het eerste exemplaar van 'De dagvlinders van Nederland' aan minister Veerman.

In zijn dankwoord toonde de minister de bereidheid in overleg met De Vlinderstichting te blijven zoeken naar beheer- en beschermingsmethoden waardoor de vlinderstand op peil kan blijven.

Vervolgens overhandigde de minister een exemplaar van het boek aan Piet Zumkehr. Deze vrijwilliger

leverde bijna 25.000 waarnemingen in en was dus bij uitstek geschikt om als eerste van de bijna tweeduizend waarnemers het boek te krijgen. Zumkehr pleitte er in zijn dankwoord voor om in een volgende atlas ook de nachtvlinders een plek te geven. Er waren nóg 140 vrijwilligers aanwezig die voorafgaand aan de uitreiking deelnamen aan een excursie door het duingebied Meijendell.

De vlinderatlas werd ook aangeboden aan de directeurs van de drie grote terreinbeheerders van Nederland: Vereniging

Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en De Landschappen. Zij beheren samen 80% van het leefgebied van de meest bedreigde vlindersoorten en hebben hiermee een grote verantwoordelijkheid voor behoud en herstel van de dagvlinders in Nederland. Zij gaven in hun dankwoorden aan blij te zijn met het boek, omdat het concrete handvatten levert voor een beter beheer ten behoeve van de vlinders.

Binnen een maand waren al rond de 1.800 stuks van de nieuwe atlas verkocht. Dat is bijna de helft van de oplage!

Rectificaties

In het augustusnummer zijn in de fotobijdragen van het artikel 'Nieuwe atlas dagvlinders' enkele fouten gesloten, die geheel op het conto komen van uw redacteur/vormgever. Bij de blauwe ijsvogelvlinder wordt vermeld dat er twee exemplaren zijn waargenomen.

Weggevalen is de toevoeging dat deze soort desondanks niet in de atlas is opgenomen.

Reden daarvoor is dat deze waarnemingen niet betrouwbaar werden geacht.

Bij het geraniumblauwtje moet u maar denken aan een kleine black-out. Het staat wel in de atlas, maar wordt slechts sporadisch waargenomen en staat natuurlijk niet op de Rode Lijst.

Ook de laatste alinea van het artikel 'Gastrijke geraniums' is enigszins verminkt in het tijdschrift terechtgekomen.

De correcte versie luidt:

"Voor droge schaduw

Geranium robertianum, robertskruid, een inheemse, heel lage soort, die de witte vlinders lokt als er weinig anders is, werd al eens besproken (Vlinders februari 2000). Er bestaat een witte variant.

Geranium nodosum. Deze oersterke Zuid-Europese soort is één oplossing voor probleemplekken, want verdraagt nl. schaduw en droogte. De fris ogende, glanzend lichtgroene bladeren zijn op stoffige, licht beschaduwde plekken welkom. Zeker in kleine tuinen is een lange bloeitijd een pré: Van juni tot in oktober is er enige blauwviolet bloei te zien, de bloem zelf zo'n 3 cm in doorsnee. Zich gestaag uitbreidend, worden de matjes 20 tot 30 cm hoog. In de zon zal er natuurlijk eerder van vlinderbezoek sprake zijn."

Nachtvlindergids uitverkocht

Met gepaste trots kondigden wij in het vorige nummer van Vlinders het verschijnen aan van 'Nachtvlinders'. Deze veldgids van alle in Nederland voorkomende soorten blijkt een gat in de markt te vullen, want binnen twee maanden na het verschijnen was de gids al compleet uitverkocht. Hebt u nog geen exemplaar? Er volgt ongetwijfeld een tweede druk!

Extra gift mei: dank!

Op ons verzoek voor een extra gift in het meinumnummer is weer hartverwarmend gereageerd. Ten behoeve van het verzamelen van meer kennis over duinen grote parelmoervlinder en voor het libellenreservaat De Wyldemerk is meer dan € 12.000 binnengekomen. Wij danken u daarvoor heel hartelijk! Over de besteding van dit geld zult u later in dit tijdschrift meer kunnen lezen.

(Minder) opmerkelijk

In de vorige aflevering van 'Opmerkelijk' stond een foto van een koningspage op een balkon van een flat in Amsterdam. We kregen na het verschijnen van deze aflevering een telefoontje uit het nabij gelegen Amstelveen dat in die periode koningspages waren gekweekt en in de omgeving los gelaten. De herkomst van een waarneming is natuurlijk altijd lastig om te achterhalen, maar in dit geval is kweek en dus een niet natuurlijke herkomst een heel belangrijke overweging om in het achterhoofd te houden. Overigens krijgen we als Vlinderstichting vaker waarnemingen waarbij een niet-wilde herkomst voor de hand ligt. Te denken valt dan aan bijvoorbeeld monarchvlinders of tijgerblauwtjes in de buurt van een supermarkt. Als u denkt dat waarnemingen van bijzondere vlinders te relateren zijn aan een kweek, dan horen we dat graag.
Dick Groenendijk

Tentoonstellingen

Onderstaande tentoonstellingen van De Vlinderstichting zijn ondergebracht bij ExpoRent. Informatie over verhuur en beschikbare perioden is te verkrijgen bij ExpoRent, tel. 0481 420164, of exporent@ecomarkt.nl. Of kijk op www.exporent.org.

- Herstel dagvlinders gaat in op achtergronden van de achteruitgang van de dagvlinders en de mogelijkheden die er zijn voor herstel. Huurprijs: € 250,- per vier weken.
- Vlinders in de duinen is een fraai vormgegeven tentoonstelling over het Nederlandse duingebied en de vlinders die daar voorkomen. Huurprijs: € 350,- per vier weken.
- Vlinders in het veenweidegebied behandelt vlindersoorten die kenmerkend zijn voor het veenweidegebied. Huurprijs: € 75,- per vier weken.
- Tuinieren met planten en dieren stimuleert mensen om hun tuin op een natuurvriendelijke manier in te richten en te onderhouden. Huurprijs: € 125,- per vier weken.

Medewerkers van De Vlinderstichting verzorgen regelmatig lezingen voor uiteenlopende doelgroepen. De inhoud van de lezingen wordt in overleg vastgesteld.

De kosten van een lezing bedragen overdag € 72,- per uur, waarbij ook voor de reistijd het uurtarief in rekening wordt gebracht; 's avonds betaalt u € 90,- per lezing. Daarnaast betaalt u een reiskostenvergoeding van € 0,33 per kilometer. Wilt u een medewerker van De Vlinderstichting voor uw organisatie een lezing laten houden, neem dan contact op met info@vlinderstichting.nl, tel. 0317-467346.

De volgende lezingen staan gepland:

8 november, 20.00 uur

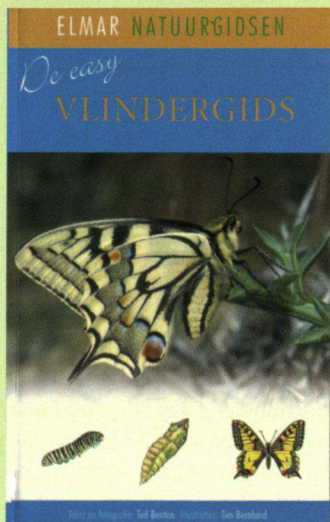
Vlinders, libellen en andere insecten in de tuin - Kars Veling KMTP Groei & Bloei Partycentrum De Doe, Koemarkt 56, Purmerend. Toegang niet-leden € 3,50 incl. kopje koffie.

23 november, 20.00 uur

Vlinders en hun omgeving - Kars Veling Agrarische vrouwen van Wisch Gebouw De Eendracht, Prinses Beatrixstraat 1a, Varsseveld Toegang: € 5,-

Insectenwebsite

[Http://slamenietdood.web-log.nl](http://slamenietdood.web-log.nl) is een website die als doel heeft mensen - en vooral kinderen - op een andere manier naar insecten te laten kijken. Er staan naast de insectenweblog van Jan Zwaaneveld veel nieuwsberichten over insecten op en links naar allerlei insectenwebsites. Neem eens een kijkje!

De Easy Vlindergids

Als beginnend vlinderaar leek deze gids me een prima keuze. De titel zegt het al: leren vlinderen is hartstikke makkelijk. De gids bestrijkt een groot deel van West Europa, en maakt gebruik van een aantal manieren om vlinders te herkennen. Er is per soort een foto, een verspreidingskaartje, een tekening van de rups en pop en een beschrijving van de levenswijze. Een erg leuk detail is het referentiekader: hier wordt de grootte van de vlinder vergeleken met een klein koolwitje of een blauwtje. En het kader 'dubbelgangers' behandelt een aantal vlinders die er sterk op lijken, ook niet onhandig als je nog veel moet leren.

Tot zover de positieve punten. Want al is het concept van deze gids leuk bedacht, de uitwerking, vooral de Nederlandse vertaling, is helaas wat mislukt.

Ten eerste is het voor een beginnend vlinderaar moeilijk om meteen alle families uit elkaar te kunnen houden. Slimmer was het geweest om de vlinders op kleur te groeperen, dat zoekt voor een beginner makkelijker. Daarnaast staan er namen in die mij helemaal niet bekend voorkomen, en die bij navraag bij ervaren vlinderaars ook hele-

maal niet blijken te bestaan. Er wordt bijvoorbeeld gesproken over zilverblauwtje (i.p.v. boomblauwtje), koningsmantel (i.p.v. rouwmantel) en kleine aurelia (i.p.v. kleine vos). Soorten die in Nederland algemeen bekend zijn staan er niet in (zoals klein koolwitje of gele luzernevlinder) en soorten die in Nederland zeldzaam zijn, worden genoemd als wijdverbreid (klaverblauwtje). Het klein koolwitje wordt notabene als referentievlinder gebruikt bij het bepalen van de grootte van verschillende vlinders, maar staat niet zelf in de gids. Ook worden er oude wetenschappelijke namen gebruikt, het groot dikkopje staat bijvoorbeeld als *O. venatus* in de gids i.p.v. *O. faunus*. Het feit dat deze gids uit het Engels vertaald is, verklaart een deel, maar de makers hadden zich wel kunnen verdiepen in de Nederlandse vlinderpopulaties en de nieuwe naamgeving in plaats van de gids rechtstreeks te vertalen. En een opmerking als 'in Engeland uitgestorven' is niet zo waardevol voor Nederlandse lezers.

Op zich is het concept van de gids leuk, vooral door de verschillende manieren waarop vlinders worden afgebeeld en de compacte informatie. De vertaling is echter een grote misser. Voor beginners is de gids verwarrend doordat er teveel vlinders in staan die niet in Nederland voorkomen. Bovendien zijn er al diverse goede dagvlindergidsen en voegt deze geen nieuwe informatie toe.

De Easy Vlindergids

ISBN 9038916906

Prijs € 19.95

Barbara Rijpkema & Mathilde Groenendijk

Kinderen de natuur in

Staatsbosbeheer heeft begin oktober zijn nieuwe educatiebeleid gepresenteerd. Hiermee zijn de contouren vastgelegd en de methodiek voor interactieve natuureducatieprogramma's voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Staatsbosbeheer maakt zich zorgen om de toenemende afstand tussen jongeren en de natuur. Het is niet meer vanzelfsprekend dat (stads)jongeren hun vrije tijd in de natuur doorbrengen. Om de natuur in Nederland voor de toekomst veilig te stellen is het van belang te investeren in de jeugd. Staatsbosbeheer doet dit door kwalitatieve natuureducatie programma's aan te bieden, gericht op kinderen en gezinnen met jonge kinderen. Om breed in natuureducatie te investeren

zodat alle kinderen een kans hebben de natuur te beleven en ermee een band op te bouwen, is een grotere investering van het Rijk noodzakelijk. Zoals verankering van natuureducatie in het curriculum van basisscholen en 40 miljoen Euro om alle basisschoolkinderen minimaal een keer per jaar met een boswachter de natuur in te gaan. De programma's zijn erop gericht kinderen bewust te betrekken bij de natuur met hoofd, hart en handen in de directe omgeving en op de eigen terreinen. Door natuur te laten beleven en bewust ermee bezig te zijn, kunnen kinderen er een band mee opbouwen, leren verbindingen te leggen en op den duur, zich verantwoordelijk voelen voor die natuur.

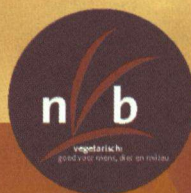
(Advertentie)

Vegetarisch?

Alles over vegetarisme in een notendop?

Vraag nu bij de Nederlandse Vegetariërsbond een proefpakket aan: je ontvangt voor € 4,50 de brochure *Vegetarisch!* en een exemplaar van ons tweemaandelijks magazine *Leven*, een kleurrijk tijdschrift met achtergrondartikelen over voeding, gezondheid, natuur en milieu.

Nederlandse Vegetariërsbond

Nieuwezijds Voorburgwal 153

1012 RK Amsterdam

info@vegetariers.nl • www.vegetariers.nl